



Omroep Gelderland

Harderwijk, 12 juni 2015

Kenmerk : BvP/nw
Betreft : Toelichting op bevindingen NVWA bij Foppen; periode september-november 2014

Geachte mevrouw ,

Dank voor uw mail d.d. 9 juni 2015, waarin u aangeeft in een komende uitzending op TV, radio en op uw nieuwssite opnieuw aandacht te zullen besteden aan Foppen Paling en Zalm.

De aanleiding hiervoor vormt de inzage die u heeft gekregen in de door u opgevraagde rapportages van de NVWA die zijn opgesteld na inspecties en audits. Daaruit komt een in uw ogen zeer kritisch beeld van Foppen naar voren. In uw mail heeft u dat bondig samengevat.

Foppen stelt het op prijs dat u ons in de gelegenheid stelt te reageren. Hoor en wederhoor is een belangrijke regel in de journalistieke praktijk, waarvan wij ons realiseren in uw geval in het verleden vaak geen gebruik van te hebben gemaakt.

De bewoordingen waarin u het algemene beeld in uw mail samenvat – ook al zijn die hier en daar letterlijk ontleend aan teksten van de NVWA – laten in onze optiek ruimte voor nuancering. Dit doet niets af aan de constatering van de NVWA.

U noemt achtereenvolgens het voorkomen van schimmelvorming, het voorkomen van condens, achterstallig onderhoud en de daaruit volgende conclusie dat Foppen de voedselveiligheid niet in acht neemt. Ook noemt u het gebruik van natriumnitriet en onderzoek naar *Listeria M.* Wij gaan in op de hoofdzaken.

Schimmelvorming

Het voorkomen en tegengaan van schimmel in ruimten waarin zowel met water als gekoelde lucht wordt gewerkt is voor veel productie- en industriële bedrijven een hardnekkig probleem. Toen Foppen haar huidige productievestiging in 1999 als nieuwbouwlocatie in gebruik nam, zijn er toenmalige state-of-the-art maatregelen genomen om schimmelvorming te bestrijden. Dit resulteerde onder andere in de keuze voor paneelbouw met schimmelwerende kitnaden. Dat heeft een ruim aantal jaren goed gewerkt. Toen echter bleek dat de effectiviteit van de schimmelwerende kitnaden achteruit liep, is Foppen overgegaan op het frequent en planmatig verwijderen van oude en het aanbrengen van nieuwe schimmelwerende kitnaden. Foppen heeft dit beschouwd als een tijdelijke oplossing. Intussen werd onderzoek gedaan naar nieuw op de markt gekomen structurele oplossingen. Die betreffen onder meer coating, afdekking met kunststof platen, afdekking door een polyester afdeklaag en een verbeterd klimaatbeheersingssysteem. Foppen heeft hiervoor een Plan van Aanpak opgesteld, met als doel de bestaande voorzieningen te vervangen door deze nieuwe technieken. Dat Plan van Aanpak was in uitvoering ten tijde van de bewuste inspectie. In reactie op de toen geconstateerde schimmelvorming heeft Foppen het bewuste Plan van Aanpak met voorrang doorgevoerd.

Condens

De condensvorming die door de NVWA is geconstateerd kwam voor in een ruimte waarin volgens onze regels zich geen voedselproducten mogen bevinden. Dat dit toch gebeurde, werd veroorzaakt door een medewerker die de bedrijfsregels over hygiëne niet heeft opgevolgd. Foppen heeft de bewuste medewerker de hiervoor geldende sanctie opgelegd. Maar Foppen beschouwt dit als een incident en een uitzondering die niet maatgevend is voor de wijze waarop het kwaliteits- en hygiënebeleid dagelijks functioneert binnen Foppen. Het is hoogst onwaarschijnlijk dat een dergelijke overtreding van de bedrijfsregels zich opnieuw voordoet.

Achterstallig onderhoud

Zoals water en luchtkoeling het risico van schimmelvorming met zich meebrengen, zo zorgt het gebruik van water en zout voor het risico van roestvorming op productiemiddelen en overige oppervlakten. Frequent en regelmatig onderhoud is momenteel het voornaamste instrument om dit tegen te gaan. Foppen bestudeert of het gebruik van andere materialen, te denken valt aan roestvrij staal, e.d., een betere en minder tijdelijke oplossing is. Daarbij moet worden aangetekend dat onder productieomstandigheden waarbij water en zout voorkomen ook roestvrij staal niet honderd procent vrij van corrosie kan blijven. Foppen hanteert hiervoor een frequent en planmatig onderhoud.

In acht nemen van de voedselveiligheid

De bevindingen maken duidelijk dat de naleving van de eigen veiligheids- en hygiëne-regels onverminderd de hoogste prioriteit moeten hebben.

Natriumnitriet

Het verbod op natriumnitriet geldt voor visproducten. Foppen produceert 'visworst' als grondstof of halffabricaat in opdracht van afnemers die dit op hun beurt verwerken in consumentenproducten. De constatering door de NVWA betreft de toevoeging van natriumnitriet aan zogeheten visworsten. Het gebruik van natriumnitriet in de vleesindustrie is in een aantal gevallen toegestaan. Foppen heeft op dit gebied de wetgeving verkeerd geïnterpreteerd, omdat Foppen ervan uitging dat het gebruik van natriumnitriet verboden was in visproducten en het in dit geval halffabricaat betrof. Foppen heeft het gebruik van natriumnitriet in halffabricaten onmiddellijk beëindigd. De afnemers van het halffabricaat zijn daarvan op de hoogte gesteld.

Gevarenanalyse

De tekortkoming betrof een te lage inschatting van het risico op aanwezigheid van o.a. residuen van verboden stoffen, diergeneesmiddelen en clostridium botulinum.

Naar aanleiding van deze opmerking van de NVWA hebben wij het gevaar op mogelijke aanwezigheid van bovengenoemde stoffen hoger ingeschat en de borging hierop aangepast.

Listeria

Foppen doet omgevingsonderzoek naar *Listeria* en hanteert een vast schema voor monsternamen. Dat houdt onder andere in dat er op alle werkdagen en op vaste punten monsters worden genomen. De kritiek van de NVWA richt zich op het ontbreken van een toelichting en een gedocumenteerde instructie voor de procedure van de monsternamen. Dit betreft of de monsters genomen zijn voor, tijdens en/of na productie. Het ontbreken hiervan wil dus niet zeggen dat monsters niet frequent en volgens een vast schema op vastgestelde momenten en plaatsen werden genomen. Dat gebeurde namelijk wel. Het documenteren van de desbetreffende toelichting is geen wettelijk vereiste. In het databestand waar de resultaten van de analyses worden opgeslagen, wordt wel degelijk vermeld of het monster voor, tijdens en/of na de productie genomen is.

Controle van listeria op eindproduct

De indruk dat niet kan worden nagegaan of eindproducten van Foppen *Listeria* bevatten (en in welke omvang) is onjuist. Foppen onderzoekt op jaarbasis ruim 20.000 monsters op *Listeria M.* Jaarlijks worden er, in samenwerking met TNO, trendanalyses uitgevoerd op de resultaten van het onderzoek naar *Listeria M.* in het voorgaande jaar. Aan de hand van deze resultaten wordt het analyseplan jaarlijks bijgesteld, zodat de monsterte alle tijde op de meest kritische punten worden genomen.

Daarnaast worden dagelijks van alle eindproducten, per batch, monsters genomen en onderzocht door het eigen laboratorium. Met deze resultaten van deze ruim 20.000 monsters is bekend of onze eindproducten *Listeria M.* bevatten.

De opmerking vanuit de NVWA was dat het laboratorium van Foppen niet geaccrediteerd is. Hierdoor werden de testresultaten van de eindproducten bij de inspectie niet als zodanig betrokken en geaccepteerd. Inmiddels laat Foppen deze onderzoeken uitvoeren door een extern geaccrediteerd laboratorium.

Met vriendelijke groet,

FOPPEN PALING EN ZALM